

логії має змогу спілкуватися з майбутніми лікарями-стоматологами вже з першого курсу. У весняному семестрі І курсу на кафедрі терапевтичної стоматології вивчають дисципліну «Ергономіка в стоматології», метою якої є впровадження таких методів праці, які дозволяють отримати найкращі результати при найменших зусиллях, витрачених на їх досягнення працівниками.

Вивчення ергономіки на І курсі позитивно відбивається на мотивації здійснення мрії студента стати лікарем-стоматологом.

На кафедрі терапевтичної стоматології ми стараємося дотримуватися таким підходом до формування особистості студентів як майбутніх лікарів-стоматологів як, поперше раніше профорієнтація студентів, яка сприятиме підвищенню мотивації формування етичних принципів з перших днів навчання. І зараз дуже позитивним є той факт, що до нас на кафедру приходять студенти першого курсу. По-друге, лікар-стоматолог має пропагувати здоровий спосіб життя, і по-третє має вміти впевнено та вміло спілкуватися з пацієнтами.

З метою створення умов для ранньої професійної орієнтації на кафедрі терапевтичної стоматології введено оглядові заняття для студентів І курсу, під час яких викладачі-куратори проводять бесіди і студенти-стоматологи, починаючи із І курсу беруть участь у роботі студентського гуртка. Студенти-стоматологи знайомляться з історіями хвороб пацієнтів, вчать збирати анамнез, асистують на амбулаторних операціях.

Студентська молодь живе майбутнім: мріє, буде грандіозні плани. Студентство – це найголовніший страховий поліс майбутнього нашої країни.

На кафедрі терапевтичної стоматології студентський гурток працює із часів заснування кафедри. За останні роки кількість студентів, які беруть участь у роботі наукового студентського гуртка на кафедрі терапевтичної стоматології дуже зростає. Студентська молодь починаючи із першого курсу, має високу зацікавленість науково-дослідницькою роботою, зростає творча активність студентства.

Досвід кафедри свідчить, що гуртківці за останніх 4 роки участі в роботі гуртка не тільки поглиблено вивчають спеціальну літературу, готують доповіді реферативного

характеру із мультимедійним забезпеченням, але й оволодівають практичними навичками. Практична робота студентів-стоматологів організовується у проведенні профілактичних оглядів населенню, робота в лікувальних закладах під час літньої виробничої практики, робота в студентській клініці. Студенти-гуртківці в період підготовки до конференції широко практикують лекції і бесіди серед своїх колег. Всі ці заходи активізують наукову роботу студентів, сприяють заохоченню в неї нових сил. Гуртківці залучені до організації та проведенні круглих столів.

З метою підвищення зацікавленості студентів роботою студентського товариства практикується нагородження активістів перед широкою аудиторією студентів, пленарних засіданнях, на факультетських студентських конференціях.

Постійне спілкування студентів-гуртківців зі своїми викладачами -наставниками впливає на формування професіоналізму в лікарській роботі майбутнього лікаря, сприяє підвищенню якості розвитку клінічного мислення, підвищує результати навчального процесу з терапевтичної стоматології.

Висновок. Таким чином, у формуванні майбутнього спеціаліста терапевта-стоматолога важливим фактором є подання традиційних форм навчання із роботою в студентському науковому гуртку. І тому, викладачі повинні робити акцент на пробудження активності та ініціативності студентів, застосування у відношеннях викладача і студента основних принципів педагогіки співпраці.

Література

1. Скрипник І.М. Формування клінічного мислення як засіб удосконалення якості освіти лікарів/ І.М. Скрипник, О.Ф. Гопко, Г.С. Маслова // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 24 березня 2016 року м. Полтава – 2016., – С.199.

2. Яценко І.В. Формування професійно-етичної культури майбутнього лікаря / І.В. Яценко, М.В. Гаврильєв, В.В., Бондаренко, І.В. Бойко // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 24 березня 2016 року м. Полтава – 2016., – С. 257.

КОНТРОЛЬ ЗНАЇНЬ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ БІОФІЗИКИ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Іванченко О. З., Мельнікова О. З.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Одним з важливіших засобів управління процесом навчання є етап контролю і оцінювання студентів на заняттях. Необхідність контролю навчальної роботи, оцінки знань студентів має об'єктивний характер. Навчання не може бути повноцінним без регулярної та об'єктивної інформації про те, як засвоюється студентами матеріал, як вони застосовують отримані знання для вирішення практичних завдань [1]. Завдяки контролю між педагогом і студентами встановлюється «зворотний зв'язок», який дозволяє викладачу оцінити динаміку засвоєння навчального матеріалу; дійсний рівень володіння системою знань, умінь і навичок і на основі їх аналізу вносити відповідні корективи в організацію навчального процесу [2]. З іншої

сторони, студенти повинні знати результати своєї роботи, справжній рівень своїх знань, мати уявлення про свої недоробки для того, щоб встановлювати для себе певну мету і підтримувати мотивацію до подальших дій [3].

Основна частина. На кафедрі медичної фізики, біофізики і вищої математики здійснюються наступні форми контролю знань студентів: поточна перевірка, тематична перевірка і підсумковий контроль (диференційний залік). На кожному занятті за допомогою фронтального, індивідуального опитування (усного і письмового, комп'ютерного тестового контролю), викладач оцінює на скільки достатньо студенти опанували необхідний матеріал. Використання на заняттях з біофізики завдань, які мають про-

блемний характер, сприяє кращому засвоєнню теорії і вмінню застосовувати свої знання на практиці. При такій організації навчального процесу на кожному занятті студент отримує оцінку, яка є показником володіння певною сумою знань, вмінь і навичок. Такий контроль є систематичним, відкритим, різноплановим, в той же час індивідуальним, що дозволяє викладачу і самим студентам адекватно оцінити рівень опанування матеріалу. За даними опитування 83 % студентів медичного факультету першого курсу вважають, що отриманий підсумковий бал з біофізики, на який би вони самі себе оцінили, співпадає з оцінкою викладача. Окрім того, майже 75 % опитаних першокурсників визнали, що при такій всебічній і систематичній організації контролю можливо уникнути педагогічного суб'єктивізму при оцінюванні їхніх знань. Серед форм контролю, яким студенти віддають перевагу є письмове або комп'ютерне тестування (58 % опитаних), а також усна відповідь (30 % опитаних). Але ж майже 53 % першокурсників, які брали участь в анкетуванні визнали, що викладачі не завжди враховують індивідуальні особливості студентів при виборі форм контролю. Приблизно 90% анкетованих заперечили, що особистісні якості викладача, а саме принциповість, упередженість тощо, впливали на результати перевірки їхніх знань, умінь, навичок. Студентам-першокурсникам в анкеті було наведено типові суб'єктивні помилки оцінювання [4]: «центральної тенденції», «ореолу», «контрасту», «близькості», «логічності» з характеристикою кожної з них. 47 % студентів визнали, що стикалися з деякими з них на нашій кафедрі. Більш розповсюдженими першокурсники вважають проблеми «центральної тенденції», коли викладач уникає крайніх оцінок, не ставить найнижчих і найвищих балів, а також «близькості», коли після негативної оцінки важко поставити позитивну, або навпаки. Відомо, що «контроль і оцінювання можуть справляти психотравмувальний вплив на тих, хто навчається, знижувати ефективність засвоєння ними навчального матеріалу й узагалі гальмувати процес навчання» [3]. Опитані першокурсники підтвердили, що оцінка навчальної діяльності суттєво впливає на їхню самооцінку, ставлення до своїх успіхів. Так вважали 75 %

студентів, які брали участь в анкетуванні. Саме хороша оцінка є тим стимулюючим фактором, який спонукає 70 % опитаних студентів вчитися ще краще. Тільки 10 % першокурсників не вважають оцінку стимулом для навчання.

Висновки. Місце, значення, функції, форми контролю в процесі навчання піддаються в сучасній вищій школі суттєвому переосмисленню. Посилення уваги до проблеми контролю знань викликано не тільки бажанням визначити ступінь підготовленості студентів, але і прагненням до удосконалення всієї системи навчання [2]. «Увага педагогів акцентується не тільки на необхідність озброєння студентів певною сумою знань, умінь та навичок, а й на обов'язковій сформованості певних компетенцій, тобто сукупності якостей особистості, загальної обізнаності, які ґрунтуються не лише на знаннях, досвіді, певних цінностях, набутих в процесі навчання в ВНЗ, а також і на власних здібностях» [2].

1. Контроль має носити систематичний характер і виконувати всі свої функції [1].

2. Форми, методи контролю повинні забезпечувати індивідуалізацію процесу навчання, стимулювати пізнавальну діяльність студентів;

3. При контролі студентів необхідно враховувати вплив оцінки на емоційно-вольову сферу їх особистості.

Література

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник / А.І. Кузьмінський, – К. : Знання, 2005.- 486 с.

2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.

3. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: Навч. посіб. / М. В. Артюшина, Л. М. Журавська, Л. А. Колесніченко та ін.; За заг. ред. М. В. Артюшиної. – К. : КНЕУ, 2008. – 336 с.

4. Полторацька В.В., Каданер О.В. Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах модульно-рейтингової системи навчання. [електронний ресурс] режим доступу <https://www.sportpedagogy.org.ua>

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Ігнат'єв О. М., Опаріна Т. П., Ярмула К. А., Добровольська О. О.

Одеський національний медичний університет

На сучасному етапі реформування медичної служби в Україні клінічна лабораторна діагностика теж потребує суттєвих змін як у клінічній практиці, так і при навчанні студентів, інтернів і курсантів. Досягнення клінічної лабораторної діагностики мають застосовуватись при виконанні науково-дослідницьких робіт, для чого аспіранти, докторанти, здобувачі повинні бути обізнані щодо фактичних можливостей проведення досліджень.

Основна частина. Проведений аналіз якості підготовки фахівців з лабораторної діагностики за існуючими навчальними програмами виявив, що здійснення педагогічного процесу на застарілих мануальних методиках не відповідає міжнародним стандартам викладання лабораторної діагностики, не дозволяє впроваджувати сучасні стандарти управління і контролю якості досліджень, напри-

клад, ISO 15189. Вимоги до викладання лабораторної діагностики передбачають, що лікарі – інтерни та курсанти циклів підвищення кваліфікації повинні володіти методами медико-генетичних досліджень, які до останнього часу не викладались в Україні. Неможливо без додаткового навчання залучати непідготовлених належним чином лікарів-лаборантів до проведення наукових досліджень, які будуть відповідати вимогам доказової медицини.

В 2017 році в університеті створена нова міжкафедральна клінічна лабораторія університетської клініки, що оснащена найсучаснішим обладнанням. Головним заходом, який сприяє підвищенню якості навчання, визнається відповідність теоретичної і практичної частини навчальної програми сучасним вимогам. Для здійснення навчального процесу на її базі, наступного застосування можливостей